

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 Űzítésiárak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felölös szerkesztő: Dobay János.
 Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
 Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyo-
 dájában, hová a hirdetésmények s előfizetési pénzek küldendők.

Magyar hazaszeretét.

Ugyanakkor, a midőn Türk, sziléziai képviselő, az osztrák reichsrathban vádat emelt az osztrák kormány ellen s az ausztriai és németországi németek összetartozását proklamálta, ugyanakkor a magyar képviselőház vita nélkül elfogadta a kiegyezési provizóriumról szóló javaslatot és proklamálta Magyarország és az uralkodóház összetartozását. Türk hazá-
 áruló beszédét a magyar képviselő politikai és kiválóan hazafias cselekedete minden irányban paralizálta és II. Vilmos német császár nemesszivü szava, melyet Budapesten létekor mondott, nagyon hamar megdönthetetlen igazsággá lett: nagy politikai momentumokban Magyarországon elhallgat minden pártviszály és egész Magyarország erősen és egyetértve összetart királyával.

Elismeréssel és hazafiúi nagy megelégedéssel kell itt megjegyeznünk, hogy a magyar országgyűlés összes ellenzéki pártjai is tudatában voltak a nagy momentumnak és hogy eljárásukkal csak erősíteni akarták azt a végtelen bizalmat melylyel Magyarország királya a magyar népképviselőkhöz fordul. Az egész képviselőház érezte a pillanat döntő és kritikus voltát, a melyben a monarchia nagyhatalmi állását és Magyarország prestigejét ez a képviselőház tántoríthatatlanul megerősítette és megszilárdította. Ilyen pillanatokban Magyarországon kevés szóval, de hatásteljes cselekedetekkel tesznek ele-

get a hazafiasságnak és kell, hogy e hazafias cselekedetet messze a haza határain túl is megnyugvással vették legyen tudomásul. Mi azonban ezt a tettet csak a tett kedvéért határoztuk el és nem lessük az elismerés szavait, bárholonnan jönnének is azok. Biztosak vagyunk abban, hogy a magyar képviselőházat két helyen nem ismerik félre és nem becsülik értékén alul. A király nem becsüli értékén alul a ténnyel, mert az Ausztriában uralkodó zilált politikai állapotok mellett magától is összehasonlításokra indít és mert a még rövid idővel ezelőtt egy belpolitikai ügy alkalmával obstruáló ellenzék a veszély pillanatában vállalt vállalhoz vetve a képviselőház többségéhez állt, hogy egyesült erővel magára vegye a monarchia súlypontjával járó terheket és kötelességeket és az uralkodóház iránt való odaadásának legpróbáltatásait bizonyítékát szolgáltatassa.

A másik hely, hol a magyar képviselőház magatartását, habár csekélyebb megelégedéssel, észrevették, az osztrák reichsrath, melynek tudatával kell bírnia ama veszedelmeknek, melyekbe a monarchia nagyhatalmi állását dönteni készül. Az uraknak odafenn Bécsben magukba kell szállniok és be kell látniok, hogy vonalzókkal és fadarabokkal nem lehet hazafiasságot produkálni, hanem az ilyen eszközökkel az ember a saját hazájának veszedelembé döntésén dolgozik.

Különben a magyar képviselőház határozata az országnak dicsőségére, magának a képviselőháznak pedig legnagyobb

becsületére válik s ezt a kolosszális sikert Bánffy miniszterelnök tapintatos és páratlan államférfiúi fellépésének köszönhetjük, aki leplezetlen, férfias nyíltsággal és őszinteséggel tett nyilatkozatával leszerelte az ellenzék ütegeit. A ellenzék közjogi aggodalmait eloszlatva egy kijelentéssel, a mely lehetetlenné tette az ellenzéki pártoknak, hogy a javaslatot támadják és a dolog alkotmányos oldalát olyan világításban állította oda, a mely a legmegrögzöttebb skeptikusban sem enged kételyt támadni.

Magyarország minden válsággal szemben híven ragaszkodik királyához, az uralkodóházhoz és alkotmányos jogaihoz és hogy ez az alkotmány, ezek a jogok báró Bánffy miniszterelnök kezei alatt még csak félremagyarázást sem szenvednek, arról biztosított bennünket az ő nyílt és férfias fellépése. Bonyolódott helyzetben magyar államférfiúi még soha úgy el nem találta fején a szöveget, a körülményeket az ország javára oly kitűnően ki nem használta, mint báró Bánffy és ez a tudat érlelte meg azt az általános megelégedést, a biztosság érzetét az a nyugalom, mely az egész országban uralkodik.

A protekció.

Wlassics miniszter körirata, melyben önmagától és alárendelt hivatalok és intézetek vezetőitől a protegálók sorogát elhárítani akarja, érdekes dokumen-

TÁRGZA.

A képviselő ur leánya.

Ida apja gazdag, jeles, ügyes prókátor volt. Jó szónoki képesség, nagy ész és jókora vagyon ura. Leánya igen gyönyörűséges teremtés volt. Szép, kedves és mint parthie is igen kíváncsi.

Ida kisasszony azonban már leköve érezte magát. Egy irnokukhoz, ki mellesleg mondva végzett jogász fia volt, de szegény mint a templom egere, érezte leköttének magát. Az irnokot úgy hívták, hogy Szaploneczay Aladár.

Szerelmüket az atya jó szemmel nézte, az anya türethetlennel találta. Elfelejtettem azt előre becsátani, hogy az ügyvéd egyszerű ember, jó szí-
 vü lélek volt, az anya pedig gögös és nagyravágyó.

Egyszer csak meghalt a kerület képviselője, ki talán ötödizben képviselte a várost és akit haláláig megtartottak volna akkor is, ha az két évtizeddel később következett volna be.

És az eddig nyugodt városban a legelkeseredettebb harcok keletkeztek, fel volt dülva a béke. A városnak kiesije-nagyja megmozdult, hogy bekerüljön a parlamentbe.

Ezt unni kezdte a város, annak böles tanácsa és Szabó Gézára, a gazdag, előkelő prókátorra esett

tekintetük, ki a legnagyobb esendben maradt. Őt kérték fel azután a jelöltségre.

Szabó restelte elfogadni. De mikor előállottak azzal, ha ő enged az általános óhajnak, a sok jelöltségnek vége, mert mellette más embernek nem akad hive, a városban helyreállítandó esend, béke és nyugalom érdekében elvállalta a jelöltséget.

Hogy olyan nehezen vállalta el, nagy része volt ebben a nevének, aki így szólt hozzá:

— El kell fogadni, igazad van, ügyvédi irodád rovására teszed, de legalább végre valódi ur leszel, miniszterek barátja, bizalmasa és leányod még talán miniszterné is lesz.

— Megbolondultál? — kérdezte a férj és nem akarta elfogadni a jelöltséget. Végre valahogy mégis beleáztatták.

S Szabót egyhangulag választották meg. Már most kötelességszerűen akart eljárni, tehát ott akart lenni az üléseken. Felküldte nejét leányával, hogy nézzenek körül s vegyenek lakást a fővárosban. Azok aztán vettek is vagy 8 szobából állót. Szabót bántotta is a lelkiismerete, hogy képviselővé engedte magát tenni.

— Mire való ez a nagy lakás nekem? — kérde végre elkeseredetten.

— Mi is veled megyünk.

És Szabónak be kellett egyeznie neje akaratába, ha nem akarta összerombolni háza békéjét.

Idát pedig az ügyvédjelölt ezután napjában

egyszer is alig látta. Akkor is csak úgy végigsietett az iroda előtti folyosón, ne hogy szóba álljon a fiatal ember vele.

Egyszer mégis megszólította.

— Ida kérem?

— Csak Ida?

— Igen, nekem csak Ida, míg azt ön is úgy akarja.

— S ha én azt nem akarnám?

— Az már más, hebegte a fiatal ember és az ajtóba kapaszkodott, hogy el ne szédüljön.

Tehát vége volt mindennek. Az anya leánya is már miniszterné akart lenni.

Szabóék Pestre költöztek s ritkán jöttek haza, ha olykor haza is jöttek, selyemsuhogás verte egész nap a szobákat, öltözködtek, éltek ezifrán és Ida nem ereszkedett le egy pillanatra sem az irodavezetőhöz. Nem is tett kérdést róla apjától, ki viszont Szaploneczayról szántszándékkal hallgatott s elhallgatta azt is, hogy az már letette az ügyvédi vizsgát s irodát nyitott, mely már versenyezni kezdett az övével.

A ciklus letelt s Szabó elbucuzott családjától azzal a kifogással, hogy neki haza kell mennie újra választatni magát. Ők csak maradjanak itt fenn Pesten, ne jöjjenek haza, ne hogy kedveskedniök kelljen a sok kortessal.

Szabó haza utazott tehát és ott kijelentette, hogy nem lép föl többet. Kényszerből elfogadta, de

tuma mai társadalmunknak. Azon a résen át, melyen a Wlassics miniszter körirata betekintést enged hivatalos világunk erkölcsi rendszerébe, felette érdekesen lehet szemlélődni. Ime, egy miniszter s az ő révén a hivatalfőnökök egész sora, súlyos teherként magára nehezdedni érzi a protekcionizmus rendszerét s a miniszter kénytelen a nagy nyilvánosság előtt tiltakozni e teher ellen. Kétségkívül többi társainak nevében is szól a közoktatásügyi miniszter is a köriratot bizvást az egész hivatali világ okmányának lehet tekinteni.

Mi is a protekció? Holmi elvont böcselkedő, a ki elvből, elméletileg beszél a társadalomról, feltétlenül helyes intézménynek mondaná. A ki hivatalnokot kinevezi, az nem ismerhet minden pályázót: ha tehát akad, a ki figyelemzetesen az egyes pályázók kvalitására, a kinevező szívesen fogadhatja a kinevezésnél. Persze ez csak amolyan felhőkben járó elv, mely azt bizonyítja, hogy társadalomról elvileg beszélni nem lehet; a dedukció megtörik magának a társadalomnak fogalmán. A tévedés azon fordul meg, hogy nincs senki sem, a kiben megbízni lehetne; arról van szó, hogy rokonát, barátját, ismerősét vagy pláne önmagát valamely előny elérésére ajánlja. A köz senki iránt sem lehet feltétlenül bizalommal.

De arról tán fölösleges is beszélni, hogy a protekcionizmus rendszere káros, helytelen, immorális.

De azt kell kutatnia a társadalmat bírálóknak, hogy ki terjeszti s ki tartja fenn a társadalomnak ezt a körját.

Általános frázis, vagy inkább választási jelszó, hogy: a protekcionizmus a kormány — s vele a többi hivatali főnökök — teremti meg, táplálják és nevelik s hogy a protekcionizmus így fölbujánzott, abban a kormány a hibás.

De ez a nézet merő optikai csalódás. A társadalom, mely ezzel a frázissal él, másban látja meg a maga hibáját. Az optikai csalódás itt épp olyan, mintha Péter belenéz a tükörbe és Pált látja benne. Igen, semmi kétség — hisz Wlassics miniszter körirata bizonyítja — a kormány s a hivatali világ kénytelen megalkudni a protekcionizmus rendszerével; kénytelen engedni a befolyásnak. De az kénytelenség jellegével bír s így hibás az, a ki kényszerít s nem az, a ki enged.

A kényszerítő elem pedig maga a társadalom.

Sajnos, be kell vallanunk, hogy mai társadalmunk szinte alapítva van a protekcionizmus rendszerére; az egyének e társadalomban pályájukat, jövőjüket e rendszerre alapítják; pályaválasztásnál nem tehetségeikre, hanem társadalmi — rokon és baráti — összeköttetéseikre építenek.

A protekcionizmus rendszerének tudata szinte veleszületik a mai társadalom gyermekével s a nevelés táplálja benne a tudatot. A nevelés, a tanítás, a képességek fejlesztése e rendszeren alapszik s a mai társadalom embere nem is tud szabadulni e beléoltott mótétól, még ha akarna is. A ki pedig élén áll a mai társadalomnak, az kénytelen számolni ezzel a körülménnyel. Paritással szembeszállani ellenkeznék az okossággal, mert egy meglevő társadalmi jelenséget egyszerűen ignorálni, csakugyan ellenkezik az észszerűséggel. Legföljebb méltatlankodhatik s kelletlenül érezheti magát az, a kinek teher ez a rendszer.

Ennek a méltatlankodásnak kifejezése a Wlassics miniszter leirata. Semmi kétség, a közoktatásügyi miniszter felfogta, hogy még oly határozott és erőlyes leirattal sem lehet egy csapásra megszüntetni a protekcionizmus mai rendszerét. A miniszter inkább csak kifejezést akart adni annak, hogy társadalmunk e kórságát ismeri és helyteleníti és hogy tőle telhetőleg gátat is emel e rendszer terjedése ellen.

De Wlassics Gyula, ki éppen az ország közoktatásának és nevelésügyének viseli gondját, mélyebb erkölcsi tartalmat is akart adni leiratának. E leirat mintegy felhívás azokhoz, kik a jövő társadalmat nevelik, a szülőknek és tanítótestületeknek, hogy iparkodjanak a jövő társadalmunkat úgy nevelni, hogy ne nyugodjék a protekcionizmus immorális alapján. Intő szózat, jóakaró buzdítás a miniszter leirata s társadalmi erkölcsünk fejlődése s javulása függ attól, hogy lesz-e fogadtatja a Wlassics miniszter intésének.

A kik közvetlen fogadtatást várnak e leirattól, azok bizonyára tévednek s kétségkívül Wlassics miniszter sem tartozik ezek közé. De akik átértik Wlassics szavainak erkölcsi jelentőségét vagyis a kik úgy értelmezik a leiratot, mint a hogy bizonyára Wlassics Gyula maga is kontemplálta, az a protekcionizmról szóló leiratban nem csak társadalmunk egy érdekes

dokumentumát látja benne, de egy szembetűnő társadalmi kör orvoslásának elismerésre méltó kísérletét is észreveszi.

Irodalom.

Olesó könyvtár, szerkeszti Gyulai Pál, kiadja a Franklin-Társulat. A népszerű vállalatnak ismét hat kötete (376—281) hagyta el a sajtót, a következő eredeti és fordított művekkel. Pry Pál megházasodott. A nagy kotnyeles bohózatos történetét bizonyára sokan megnevezték már. Egy-egy mondása szálló igévé is lett. Most Mathews egy pompás bohózatban megírta Pry Pál megházasodását. Persze, hogy ez is tele van kacagató helyzetekkel, ötletes vidámságokkal. A darabot annak idején a Vigszínház is előadta és nagy sikere volt. Olvasva, vagy műkedvelők színpadán előadva sem téveszti el hatását. Mihályi József fordította magyarra. Ára 20 kr. — A magyarság az Árpádok korában. Ily ezimen Láncezy Gyula egyetemi tanár egy tartalmas és felette értékes tanulmányt írt Árpádok mi veltségünkről. Az egykori és a történelmi kritika mai számbavehető adataival állítja össze képét, mely élénk, változatos színekben gazdag. Egyike e könyveske ama ritkán termő esszayeknek, melyek a Kemény Zsigmond és Csongor Antal tartalmasságára emlékeztetnek és amilyenekben manapság oly ritkán van részünk. Láncezy tanulmánya, minden művelt magyar embernek kedvelt olvasmánya lesz, 20 kr-ért kapható. — Thakeray magyarul. Az angol regényírók egyik legkiválóbbjának, Thakeray hírneves regényét Esmond Henriket közli az Olesó könyvtár legújabb két kötete. Anna királynő ezredesének önéletrajza ez, amint az író elkeresztelte, hogy könyvének közvetlenségét emelje. Hatalmas erővel, őseredeti humorral megrajzolt korpék, egyike az angol regényirodalom legértékesebb alkotásainak. Thakeraynak a világirodalom Dickens mellett jelöltje ki helyét, akinek valamely nyelven való megjelenése igazi irodalmi esemény-számba megy. A magyar fordítást hozzá értő Szász Károly és Szász Béla együttesen végezték. A terjedelmes két kötet ára 1 frt 20 kr. — Johnson Samuel. A legnagyobb esszayistának, Macaulaynek, a tanulmányai közül való az Olesó könyvtár ez új füzet. E népszerű vállalat előszeretettel kultiválja a külföldi irodalmak jelentősebb alkotásainak magyarra való átültetését. Macaulay azok közül való, akiknek lefordítása mindenkori nyeresége az irodalomnak. A gyönyörű tanulmányt Aszalay Gyula jó fordította le. Ára 10 kr. — Madár-távlattól. Szász Károlynak, irodalmunk e régi jeles munkásának kisebb irodalmi tanulmányait adta ki ily ezimen az Olesó könyvtár. Pillanatnyilag odavetett képek, melyekben egy-egy mélyesleges eszme tükröződik. Első részében a magyar költészetben századokon át uralkodó irányok motívumait kutatja; a madártávlattal magas szempontjából ama kiváló alkotásokat, melyekben a nemzeti szellem legerőteljesebben nyilatkozik. A továbbiakban Dante nagy alkotásáról, a Divina Commediáról szól, melynek klasszikus fordítását tudvalevőleg neki köszönheti irodalmunk. Kijelöli Dante helyét a világirodalomban, méltatja nagy művének jellességeit és a költemény megértéséhez egynehány jelentékeny magyarázattal szolgál. A tartalmas és olvasmányainkat kitűnően szolgáló könyveske ára 20 kr.

Válasz

a „Székelyföld” 82-ik számának — „Ellenzéki nyomda és hírlap” című újdonságára.

Sepsi-Szentgyörgy-Szemerja, 1897. okt. 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A hírlapban való személyeskedés hasonlít — szószátyár kofák perlekedéséhez, melynek

most már ismer egy oly kiváló férfit városi társadalmában, kire osztatlanul rá lehet bízni a mandátumot; ez pedig nem más, mint Szaploneczay Aladár. Származása alatt nőtt fel, az ő nevelése, be fog valni s városi érdekeit meg fogja védeni tudni.

És míg Szabók zsuroztak a fővárosban, Szaploneczay képviselő lett. Így van ez helyesen, dörögte magában Szabó. A kevés napidíj ellenében irodám elhanyagolódott és ott Budapesten évente 10 ezer forintot költöttünk. Ezt be kell hozni a következő öt évben. Szaploneczay fiatal ember, még karriert csinálhat s Ida kívánsága szerint még miniszter is lehet belőle.

Mikor Szaploneczayt megválasztották, Szabó levelet írt Pestre:

Kedves Enyéim!

A közvélemény volt irodavezetőmet, Szaploneczayt akarta, nehogy megbukjam, nem fogadtam el a jelöltséget, ő csakugyan képviselő lett. Mondjátok fel a lakást, fizessétek ki, adjátok el a bútorokat és jertek azonnal haza, akkor még a városban találjátok volt hű emberünket s gratulálhattok megválasztásához.

Az anya és leánya belesápadt a levélolvasásba, de Ida hamarosan új helyzetbe képzelte magát.

— Igen, azonnal haza mennek és levéti magát — Aladár.

És hazamentek. Otthon találkoztak Aladár

s csakugyan arczáról látszott a jövő boldogsága. Hogy ezt Ida előbb nem tudta!

Mikor Aladár Budapestre készült, hogy a parlament megnyitása ott fenn találja, elbucszott Szabóéktól.

Ida kikísérte az előszobába.

— Tehát ön megy s mi hazajöttünk. De ugyebár Szaploneczay, gondol olykor... olykor rém.

— Ugy mint ön, mikor Pesten volt?

— Hát már nem szeret? — kérdő ajkára harapva Ida.

— Hát ön szeretett valamikor? Én nem önnek való ember vagyok nagyságos kisasszony, tudja mi kell önnek, tudja mi tetszett önnek? Nem képviselő, hanem egy irodavezető.

Ida elsápadt, — Aladár utánozhatatlan gavalérsággal meghajította magát, az ajtó bezárult és öt évre ismét el voltak szakítva egymástól. Azaz nem, Aladár csak leezkét akart adni és a legközelebbi postával megkérte Ida kezét. Még utóbb beteljesedik a hű, rangvágyó anya óhaja és leánya miniszterné lesz. De hogy igazat szóljunk, Ida már kigyógyult hűségéből és akkor is szeretné férjét, ha az csak egy irodavezető lenne apja irodájában.

Lantos.

Gräf J. és T_{sa}

ékszerészek, arany- és ezüstművesek Brassó, Klastrom-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át ez állásban volt a Resch Adolf ezégnél.) Ajánlják a n. é. közönségnek **ékszer, arany- és ezüst áruk** nagy raktárát is. (Berndorf.) — Új megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és olesón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

rendszerint a kenyéririgység az indító oka; ezért gyűlölem én azt s elítélek minden oly hírlapot, amely ennek helyet ad.

Miután becses lapja a saját csekély személyemet belevonta anélkül, hogy a dolognak utána járt volna, sőt mi több, oly dolgokat tulajdonít nekem s oly szavakat ad a számba, melyek nem felelnek meg a valónak, kötelességem itt e helyen azok ellen tiltakozni.

Hogy megélhet-e egy „Nyomdai Részvénytársaság” avagy sem? úgy hiszem az első sorban a részvényesek dolga; az is éppen úgy, mint mindannyi vállalat, rizikóval jár. Azt mi igen jól tudjuk, hogy 200 részvény nem elégséges, de hogy „harmincz annyi is szűkön elég”, ezt már tagadjuk. Mi a részvényeket csak oly uraknak adjuk, kiknek a 25 forint, tudomásunk szerint, „vagyoni romlását” nem „idézheti elő”. Azt pedig senki meg nem tilthatja, hogy annyirészvényt ne bocsátunk ki, a mennyi elég. Hála istennek presziót reánk senki sem gyakorol, de mi sem gyakorolunk senkire, azt tesszük, a mit akarunk, nem pedig azt, amit „felülről” rendelnek.

Hogy egy „Ellenzéki” lap szükséges-e? Engedjen meg tisztelt uram, de ezt mi sem a magas kormány, sem annak pártjától nem kérdezzük, sőt mi több, még csak véleményére sem vagyunk kíváncsiak. Mi szükségnek tartjuk igen is, mert elveinknek ép annyi létjogosultsága lévén, mint az önkének, kell hogy legyen egy, egységes, független, tisztességes ellenzéki lapnak, mely a vármegyénkben történő ügyeket, minden — személyeskedéstől menten — a ténynek és valóságnak megfelelően, hűen tárja fel.

„Hogy meg él-e az a lap”? Ez ne okozzon önnek álmatlan éjszékát. Az a jövő titka; annyit azonban már mostan is biztosan mondhatok, hogy több előfizetője is olvasója lesz, mint a „Székelyföldnek.” *)

Azt mondja többek közt: „Ha valaki ellenzéki újságot akar szerkeszteni, csinálja meg maga”. Hát edes szerkesztő ur legyünk őszinték. A „Székelyföld” ezimű lapot egy maga csinálja? Nem kéri-e minden negyed év végével — hasztalan — az olvasó közönség szíves pártfogát? — No látja kár, ily elfoglaltnak lenni.

Hogy mi idegen apostolok vagyunk, tagadom, valamint azt is, hogy csak akkor ismerjük a népet ha szükségünk van rá; mi azzal mindenkor, mindenütt szívesen vagyunk, szívesen segítünk rajta. Tölünk kitelhetőség bármikor, osztunk bánatában, örülünk jólétüknek, s nem tekintjük „ezitromnak”, miként ön írja, de logkevésebb tekintjük annak, a minek sokan önök közül — megvásárolható tárgynak, melynek árfolyamát a választás esélyei határozzák meg.

A nyomtatott felhívást a „Nyomdai Részvénytársaság” előkészítő bizottsága, bocsátotta ki, miután annak szétküldésével ön lettem megbízva, teljesítettem azt; azzal úgy hiszem nem követtem el főben járó bűnt, sem pedig okot nem szolgáltatam arra, hogy csekély személyem ellen becses lapjában támadást intézzen és úgy tüntessen fel, mint olyat, kiegészül akarok itt az ellenzéki eszméknek propagandát csinálni.

Végzetül pedig arra kérem, legyen szíves jövőre e tárgybani tudósításait, nem „a bizalmas jellegű, zárt boríték alatt, más urak meberkezi mére küldött levelekkel” **) meríteni, hanem egyenesen hozzám fordulni, én hajlandó és kész vagyok e tárgybani minden tisztességes úri embernek, minden időben őszinte felvilágosítással szolgálni.

Azon reményben, hogy ezzel a személyeskedésnek vége

maradok kiváló tisztelője
Bárány Farkas.

Ujdonságok.

— Milyen időnk lesz? A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban hűvös, boros idő várható.

*) Az már a jövő titka.

Szerk.

**) Egy Részvénytársaság alakítása iránt való felhívás nem titok s azzal lehet, sőt illő is egy lapnak foglalkozni. S hogy mi ellen jó az a „bizalmas jelleg”, azt mi nem igen tudjuk megérteni.

— Időjárásunk állandóan hűvös és borult. A hegyek ormai körös-körül hóval vannak borítva s még a síkon is szállingóznak a hópelyhek. A hőmérő éjjelenként a fagypontra alá száll, de nappal a higanys 6—7 C. fokig felemelkedik. A légkörnek ezen lehülése azonban még koránt sem jelenti a tél beköszönését, mert még hátra van a vénasszonyok nyara is.

— **Fillérestély.** A kézdívasárhelyi jótékony négyesület mult szombaton tartotta meg 2-ik fillérestélyét. Dr. Bánffy Zsigmondné és ifj. Dávid Istváné voltak a háziasszonyok s az 6 népszerűségük s buzgó utánjárásuk akkora közönséget hozott össze, hogy annak befogadására a mi nagytermünk igazán kicsinynek bizonyult. Ember-ember hátán tolongott s a szabad közlekedés teljesen lehetetlenné vált. Még a terem lámpái is megtagadták éjjel felé a szolgálatot, mert a közönség elete előlük az éleket. Hanem azért nem volt baj, a publikum ép úgy mulatott, mintha csak a fővárosi redoutban lett volna. A műsor is igen érdekes volt, Köln Nórbert tanár készített felolvasást, melyet Balázs Márton olvasott fel, mivel Köln ur a megjelenésben akadályozva vala. Ugy maga a felolvasás, mint az előadás egyaránt dicsőítet érdemel. Ezen kívül énekelt igen szépen Solyom Ferenczné urnő, egy monologot adott elő igaz bravúrral Kőnczey Kornelia kiasszony. Szavalt hatással Kis Lajos ur s négy kézre zongoráztak nagy hatással Janesó Irén és Székely Mariska kiasszonyok. Műsor után táncszívalom volt, mely hajnalban ért véget.

— **A kézdívasárhelyi jótékony négyesület f. hó 30-án** (szombaton) a tanácsához disztermében fillérestélyt rendez, következő műsorral: Felolvas Martzi Ferencz, zongorázik Cseh Gyuláné 6 nagysága. Dialogot adnak elő: Jakab Beatrix k. a. és Török Andor ur. Énekelnek H. Halász György és Makray Daniel urak. A háziasszonyok szerepét Martzi Ferenczné és Welnreiter Jánosné urnők vállalták magukra, kik a 28 tagu rendező bizottsággal mindent elkövetnek arra nézve, hogy közönségünknek egy kellemes estét szerezzenek.

— **Közügylési meghívó.** A kézdívasárhelyi és vidéki vadász-egylet f. év november 7-én (vasárnap) délután 2 órakor a k.-vásárhelyi polgári főiskola helyiségében gyűlést tart, melyre a tagtárs urak tisztelettel meghívattak. Tárgyak. 1. A módosítandó alapszabályok előterjesztése. 2. Vadászmeisteri jelentés. 3. Folyó ügyek és terület-bérletek feletti intézkedés. 4. Indítványok. K.-Vásárhely, 1897. október 26-án. Az elnökség.

— **A rendőrség köréből.** A mi őszi vásárunkra jött komédiások között bizonyára nem megvetendő helyet foglalnak az óriási kiasszonyok is. Ilyen pedig kettő van két különböző bódében, két impresszarió védelme alatt. Természetesen a kenyéririgység már első napon felébredt a két komédiás között s egyiket felhajtotta a rendőrséghez. A jeles férfiú azon keserves panaszszal járult a rendőrkapitány elébe, hogy a másik komédiás óriás leánya voltaképpen nem is óriás leány, mivelhogy annak mindenik része ki van párnázva és vattázva. Kéri ezt rendőrilag konstatáltatni s aztán mint csalót foglalkozásától eltüntetni. A rendőrség nyomban kiszállt a helyszínére s hivatalosan megállapította, hogy az óriás leány csakugyan óriás, de már annak igazolására, hogy ama hatalmas tagok hűből és vérből avagy vattából valók-e — nem érezte magát hivatottnak. S így ezen fontos ügy a mi országos vásárunk függő kérdése marad.

— **Nyilvános-köszönet** Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak, mint az elavult csusz és közevény elleni vértisztító-thea feltalálójának Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja egy a közevényes, mint csuzos bántalmakban. Ha tehát itt a nyilvánosság elé lépek, tesszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neunkircheneri Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a melylyel az 6 vértisztító-thea az én fájdalmas csuzos szenvedéseimben reám hatott, másodsorban pedig azért, hogy hasonló hajban szenvedőknek figyelmét e theára felhívjam. Nem vagyok képes leírni azon szenvedő fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaimban kiállottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdőn használt kénés fürdés nem volt képes megmenteni. Álmatlanul hánykódtam ágyamban éjjelen keresztül; étvágyam nagyban csökkent; egész valóm szomorú kinézést öltött magára és egész testfőm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használata után azonban fájdalmaimtól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — mi-

után már 6 hete, hogy nem használom — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyon mag vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel Streithfeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

— **Az „Osztálysorsjáték.”** — a gyűjtők és sorsjegyelárusítók pénzügyi szakorganuma, mely szakszerű cikkek mellett az országban forgalomban levő összes sorsjegyek húzásait is közli — fennállása óta mint nélkülözhetetlen útmutatója és oktatója, különösen azok részére bebizonyult, a kik a m. kir. szab. osztálysorsjáték sorsjegyeinek elárusításával foglalkoznak. Ezen kitűnően szerkesztett lap utolsó számához mellékelve van a „gyorsnyeremény jegyzék” mintája, a melyet az „Osztálysorsjáték” előfizetői a m. kir. szab. osztálysorsjáték húzásai alatt és pedig már egy órával a megejtett húzás után naponta ingyen kapják. Nem csak az, hogy ezen lapra való előfizetése, minden más sorsolási tudósítót feleslegessé tesz, hanem az „Osztálysorsjáték” előfizetői még azon kedvezményben is részesülnek, hogy a minden elárusítóra nélkülözhetetlen nyereményjegyzéket ingyen kapják, mely nemelőfizetők részéről be nem szerezhető. Ezen lap előfizetési ára 1 évre 3 frt, 1 fél évre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Sus u. 1.

Közügydaság.

Az asztali szőlőszedése és csomagolása.

A csemegé szőlőnek csomagolása bizonyos ügyességet és meglehetősen sok munkát kíván; ha nagy kosarakba csomagoltatjuk a szőlőt, két munkással több szükségeltetik a csomagoláshoz, mint ugyanazon mennyiségű szőlő leszedéséhez; ha pedig apró kosárkába történik a csomagolás, úgy rendszeren három munkással kell több. Csomagolásra legcélszerűbben leány munkásokat lehet használni.

Csomagolásra különböző nagyságu kosarak avagy kádák használatosak, e tekintetben mérvadó a vidéki szokások, de leginkább a kereskedők igénye veendő figyelembe, mert a kereskedő többnyire ragaszkodik saját csomagolási módjához. Kicsinyben való eladásnál legcélszerűbb olyan kosarakat használni, melyek megtöltve 5 kg.-nál valamivel kevesebbet nyomnak. Az ilyen kosarak fülle nem bírnak, de fedővel vannak ellátva. Némely helyen szokás a fűrtöket selyem vagy újságpapírba is becsavarni, legtöbb helyt azonban csak szőlőlevéllel szorítják be a kosár fenekét s arra tömören egymasmellé fektetik a fűrtöket, míg felül ismét szőlőlevél, majd pedig a kosár fedele következik.

A szőlő szedésénél igen fontos dolog, hogy a fűrt zuzódást ne szenvedjen, ezt elkerülendő a szedésnél is csak a fűrt szárát szabad megfognia, melyet ollóval keresztül metszvé, a fűrtöt óvatosan kell bele fektetnie a karján függő kosárba, vagy a a szedéskor, vagy azután, a szőlő osztályozandó s a silányabb fűrtök kitaposás céljából kádakba gyűjtendők.

A szőlőt különös gondnal kell csomagolnunk, ha t. i. az igen értékes, vagy igen nagy távolságra szállítatik; akkor nem szőlőlevél közé, de fagyapot és papír közé fogjuk azt csomagolni, olyan formán, hogy a kosár aljára először egy csomó a fagyapotot teregetünk el, majd erre egy réteg puha papirost a papirosra fektetünk most már egy réteg szőlőt tömören, melyet ismét papirossal takarunk be; erre ismét egy réteg szőlő fűrt, majd papiros következik, s így rétegeljük a szőlőt mindaddig, míg a kosár meg nem telik, a mikor a kosár lezárása előtt fagyapottal töltjük ki a hézagokat. Ilyen csomagolásnál felhasznált papirosnak az a rendeltetése, hogy a mennyiben szállítás közben egy-két szem szőlő felpattana a kiömlő folyadékot felfogja, hogy az ne folyhasson az alatta lévő fűrtre. Az illéses kiállítás szempontjából újságpapirost nem igen szoktak erre a célra használni, hanem inkább külön e célra szolgáló fényezett papírt. A becsomagolást kosárra rendszeren égetett dróttal kötik fel a ezimet viselő fatáblát 8—8 ilyen csomagolással ellátott kosarakat deszkákra fektetve férfiak viszik vállukon a legközelebbi vasuti vagy postaállomásra. Szekereken oda szállítani nem volna célszerű, mert ilyen módon nagyon összerázódna.

Ládákban is szokásos a szőlőt csomagolni és elszállítani, itt azonban a csomagolás még nagyobb gondnal végzendő, s éppen azért a kosarakba való csomagolás mindig általánosabb lesz.

Sz. 10642
1897.**Árverési hirdetmény.**

Kézdivásárhelyen a vármegyei tanalap tulajdonát képező a m. kir. honvédség használatában állott és időközben, a vármegyei tanalap használatában visszajött ingatlanok és épületek f. évi nov. hó 7-én délelőtt 9 órakor Kézdivásárhelyen a helyszínen nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Árverés tárgyát képezik a kézdivásárhely-kantái 373. sz. tjkvben 2921. régi hrszámnak megfelelő 636. új hrsz. alatt 444 □ öl térfogatban felvett ingatlan, a rajta lévő téglából épült lőportoronyal 400 frt; 2932. régi hrszámnak megfelelő 625. új hrsz. alatt 200 □ öl térfogatban felvett ingatlan a rajta lévő téglából épült órház és deszkafallal és zsindelyfedővel épült jármű felszerrel 600 frt kikiáltási árral.

Árverezni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, az árverés fogantatására kirendelt kiküldött kezéhez készpénzben befizetni.

Mennyiben vásárló a viteltart nem fizeti be, kárára és veszélyére a megvásárolt tárgy újabb árverés alá bocsátatik, s fenttartatik vásárlóval szembe a felelősség az előbbi és utóbbi vásárlási ár közötti különbözetre nézve. Az árverés csak alispán ur által történt elfogadás után fog jogerőre emelkedettnek tekintetni.

A tulajdonjog bekebelezése a vármegyei alispán ur és vásárló közt

kötendő szerződés aláírása után lesz bekebelezendő.

Felkéretnek vásárolni szándékozők az irt időben és helyen megjelenni. S.-Szentgyörgy, 1897. évi október hó 21-én.

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

178 1—3

Sz. 22585—897.

Árverési hirdetmény.

S.-Szentgyörgyön a vármegyház kibővítése átalakítása alkalmával kiszedett több ablak, ablakráma, salukáter, ablaktok, ajtó, szekrény, plénesatorna, függönyök, szőnyeg, ablaksarkak, üvegkorsók folyó évi Novemb. hó 18-án délelőtt 9 órakor a vármegyház udvarán nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Felkéretnek venni szándékozők az irt időben és helyen az árverésen jelenjenek meg.

S.-Szentgyörgyön, 1897. Október 21-én

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

(181) 1—2.

Sz. 23853

1897.

Hirdetmény.

A s.-szentgyörgy-hidvég-baróti törvényhatósági közuton levő 8. 125. és 131. számú átereszek helyreállítását 1084 frt 6 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munkálatok fog na-

tosításának biztosítás ezéjából az 1897. évi november 13-ik napjának 9 órájára a vármegyei alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zártajánlatukat kitűzött nap d. e. 8¹/₂ órájáig a vármegyei pénztárhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvevőség-nél a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

S.-Szentgyörgyön, 1897. október 21-én.

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

177 1—3

Sz. 23742

1897.

Árlejtési hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatósága központi, árvaszéki és járási szolgabírói hivatala részére az 1898. évi január 1-től 1903. évi december hó 31-ig terjedő időre szükséges nyomtatványok szállítása iránt folyó évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor a vármegyei alispáni irodában zárt ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

Az ajánlathoz 100 frt ó adék esatolandó, mely készpénzből vagy óvadékképes értékpapírból is állhat.

Az ajánlat az árlejtési napon délelőtt 1/2 9 óráig a vármegyei pénztárhoz beadandó, — ezen időn tul azok nem fogadtatnak el.

Ha az írásban beadott ajánlatok magas árat mutatnak, szóbeli verseny árlejtés is fog megtartatni, mely esetre árlejtési óhajtok kötelesek a fennirt óvadékat a szóbeli árlejtés előtt a vármegyei pénztárnál letétbe helyezni, s ennek megtörténtét a megyei pénztár nyugtájával igazolni.

Az árlejtési feltételek a vármegyei főszámvevői irodában megtekinthetők. S.-Szentgyörgyön, 1897. október 12-én

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

176 4—1

Virágcsokrokat

élő virágból, divatosan kötve, minden színű finom virágtartóval és a legdivatosabb koszorukat, valamint kaméliákat, rózsákat, ibolyákat és tazetákat minden időben szállit.

Kypta Ágoston,

180 1—3 virágkereskedése Brassó.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szives tudomására adni, hogy Kézdivásárhelytől a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitok, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálalstája.

125 16—*

A Gelenczei fűrésztelepen

bükk tűzifa köbölönként = 8 ürmeter 8 frt, fenyő tűzifa bécsi köbölönként = 4 ürmeter 3 frtért kapható.

Ugyanott egy éjjeli őri állomás jött üresedésbe, kiszolgált katonák jelentkezhetnek az igazgatóságnál.

(179 1—1)

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában vétetnek fel.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

*** PORTLAND CEMENTJÉT ***

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelytől kapható: **K. Császár József** urnál, **S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula** uraknál.

22 36—48

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitós-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált **ruganyos szalon-butorok** minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtől feljebb, ezenkívül mindenféle **divány ottománok**, faragott, tömören hajlított **faszékek és függőnytartók**, tükrök, tolelt-asztalok, lőszór és tengerifü **matrácok**, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az ütlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(89 24—100)